

Észak-magyarországi kulturális és műemléki hírlevél

2008. november – december

V. évfolyam, 11–12. szám

MISKOLC

Bemutakozás

Hírlevelünk - a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal [Észak-magyarországi Irodájának](#) munkatársai és a Herman Ottó Tudományos Egyesület tagjai szerkesztésében - Észak-Magyarország megyei műemléki- és kulturális eseményeinek bemutatására törekszik. Rövid információkat, híreket közlünk régiókról és mindarról, ami az Önök érdeklődésére számot tarthat. Megjelenése minden hónap második felében várható.

Természetesen kérdéseiket, témafelvetéseiket örömmel várjuk az alábbi e-mail címekre:

h.o.t.e.@freemail.hu

hil.di@freemail.hu (Hajdú Ildikó)

Ugyanezen címeken Ön és ismerősei bármikor fel- vagy bánatunkra akár le is jelentkezhetnek hírlevelünkről. Megrendelése ingyenes, kérjük adja tovább hírét ismerőseinek.

Kedves Olvasóink!

A Herman Ottó Tudományos Egyesület a civil szervezetek szabályai szerint „felnőttkorba lépett”. Két teljes év működés után immár pártfogói segítségét kérhetjük mindazoknak, akik nyomon követve eddigi tevékenységünket szívesen biztosítanának minket támogatásukról és jó szándékukról személyi jöve-delemadójuk 1%-ának az Egyesület számára való eljuttatásával.

Legismertebb munkáink jelenleg e Hírlevél és a „Műemléki beszélgetések” című rendezvénysorozat. Mind az elektronikus formában olvasható Észak-magyarországi Kulturális- és Műemléki Hírlevél, mind a Miskolci Herman Ottó Múzeumban havonta megrendezett Műemléki beszélgetések 2008-ban évfordulójukat fogják ünnepelni, ötödik évükbe lépnek.

Ezen hosszú idő bár korántsem volt mindig könnyű, lépéseinket a kezdetektől nyomon követő érdeklődők láthatták nemcsak szárnypróbálgatásainkat, hanem fokozatos fejlődésünket is, melynek eredménye az Önök által jelenleg olvasható hírlevél.

Azonban mint minden civil szervezetnek, Egyesületünknek is több lábon kell állnia a folyamatos működés érdekében, amelynek most léphettünk egy következő lépcsőfokára az 1%-os adófelajánlások segítségével. Ha Ön is szívesen csatlakozna támogatóink sorába, kérjük az alábbi adószámra juttassa el adományát, amelyet ezennel köszönünk mindenkinek és bízunk benne, hamarosan megismerhetik újabb érdekes ötleteinket.

Adószámunk:

18445671-1-05

Észak-magyarországi kulturális és műemléki hírlévél

2008. november – december

V. évfolyam, 11–12. szám

KÖH

MISKOLC

A TARTALOMBÓL...

A HÓNAP MŰTÁRGYA

Erdőbénye, református templom orgona
(Hajdók Judit) 3

AJÁNLJUK FIGYELMÉBE

Ásatás az abaujvári református templomban
(Markó Ágnes Sarolta) 4

BEMUTATJUK

A Szádvárért Baráti Kör civil szervezetet 7

HÍREK

Lezajlott a Magyar Régész Szövetség első tisztújító
közgyűlése 8
Új térfigyelő kamerák Miskolc belvárosában 9
Mustra 2008 9
Emléktáblát avattak Dercsényi Balázs emlékére 10
Jótekonysági bál balsorsú műemlékek javára 11
Kiáltvány a történeti ablakok megóvásáért 11
Átadták az Év Háza 2008 díjakat 13

AKTUÁLIS RENDEZVÉNYEK, KONFERENCIÁK

Műemléki beszélgetések:

Meggyesi Tamás: A város, az épület és a külső tér
viszonya (2009. január 15.) 14

LINKAJÁNLÓ

www.ahice.net (Hervoly Vanda) 14

KÖNYVAJÁNLÓ

Nagy Gergely - Szelényi Károly:
Kertváros-építészet 15

PÁLYÁZATOK

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága felhívása a
2009. évi ICOMOS-díj adományozására 16

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága felhívása az
ICOMOS Műemlékvédelmi Citromdíj 2009
adományozására 17

IMPRESSZUM

18

A kép Kulturális Örökségvédelmi Hivatal honlapján található (www.hermuz.hu/koh)

A HÓNAP MŰEMLÉKE

ERDŐBÉNYE, REFORMÁTUS TEMPLOM - ORGONA

A templomi vallássosság emelésére az 1866. évi január 1-i Presbiteri gyűlés Erdőbényén egy díszes orgona készíttetését határozta el, és a gyülekezet tagjai közmegegyezéssel adakozást is ajánlottak fel 1867. végéig. Hamarosan az Evangélikus Egyház tagjai is hozzájárultak a gyűjtéshez. Az orgonázásról

1868. tavaszán gondoskodott a Presbitérium, éspedig „az Egyházba be állítandó Orgona kezelését” a tanítói díj megemelése mellett a tanítói kötelességnek rendelte. A hangszer szállításáért a július végi egyháztanács-gyűlés napi egy véka zabot ítelt meg a szekereseknek. Az orgonát „műtanilag” Ivánka Sámuel, sárospataki főiskolai ének- és zenetanár vette át, 1869. januárjában kelt bírálatában kifogásolta a hangszer hangolását és a presbitérium Várad Sándor orgonakészítő mesternek a végfizetését vissza is tartotta a hangolás kijavításáig.

Az I. világháborúban az ón homlokzati sípok a rekvirálási kényszernek estek áldozatul. Az utóbbi két-három évtizedben a szélellátást biztosító, bizonyára különálló fúvóládában elhelyezett eredeti fúvót ládafúvóra cserélték a manuál-szelláda alá beszorítva.

Az orgona a karzat közepén helyezkedik el. A karzatnyílás ívébe illeszkedő orgonaház homlokzatában a három félkör-alakú záródású síptükrében 5-9-5 síp áll.

A játszóasztal közvetlenül az orgonaház előtt a mellvédben áll. Az 1868-as építési évszámot is jelző előlapjának három síptükrében a néma alsípok egy

nagyorgona látszatát keltik. Az előlap ívelt formájú alsó díszítése Várad Sándor ismertetőjegye.

a manuállibillentyűktől alul a szekrénybe érkező húzószálakat a sípok alá szétosztó velatúratábla a homlokfal mögött

A hangszer gépezete mechanikus billentyű- és regisztertraktúra.

Szelládái mind a manuálon, mind a pedálban csúszkaládák. A manuál-szelepszekrényben pulpéta gyanánt nagy bőr tasakok szolgálnak.

A hangszer egymanuálos 12 regiszteres. A kvintet tartalmazó négyregiszteres pedálműve szokatlan jelentőséget biztosít a basszus szólamnak. A kor gyakorlata szerint a pedál repetál, vagyis a 22 pedállibillentyűzet (C-a⁰) 12 hangot (C-H) szólaltat meg, a manuál hangterjedelme kiépített mélyoktávval 54 hang C-f³-ig.

A hangszer diszpozíciója az utólagos regiszterfeliratok szerint:

Pedál: Subbass 16', Fuvola 8', Quint 5½', Fuvola 4' (mind a négy regiszter fa sípsor, a nagy fa sípok előlapja párkányozott),

manuál: fém sípsorok: Principal 8', Oktáv 4', Oktáv 2', Salicional 4', Mixtura (a fém sípsorok közül valószínűsíthetően néhány sor nem eredeti);

Észak-magyarországi kulturális és műemléki hírlevél

2008. november - december

ragasztott előlapú, faékkal rögzített fa sípsorok:
Födött 8', Fuvola 8', Fuvola 4'.

a pedálliblentyűk melletti kapcsolók a magas regisztereket kapcsolják be és ki

Egy tremoló is színesíti a hangzást. A játszóasztalba vezetett, utólagosan elfűrészelt szélcsatorna egy mára már kiszereelt harmónium-regiszterre utal. A játszóasztal lábbal kapcsolható mechanikus berendezései Magyarország egyik legkorábbi csoportkapcsolói, a nyolc manuálregiszterből ötöt kapcsolva forte-hangzást, illetve a magas lábszámú további három regiszter működtetésével tutti-hangzást biztosítanak.

Váradi Sándor, az Ároktőn megtelepedett orgonakészítő mester a mádi, tiszatarjáni, az egri, cserépfalusi református templomok, illetve a hajdúböszörményi katolikus templom orgonáinak építője az orgona szerkezetek világos konstrukciója, a hibátlan minőségű beépített fa anyagok, az igényes megmunkálások, a kimunkált részletek miatt az 1860-70-es évek méltán elismert orgonaépítője. Az erdőbényei orgona is jól szolgálja a liturgiát immáron 140 éve.

Hajdók Judit

AJÁNLJUK FIGYELMÉBE

ÁSATÁS AZ ABAÚJVÁRI REFORMÁTUS TEMPLOMBAN

A templom helyreállított tetőzettel

Ez év áprilisában, a Hírlevél hasábjain a *Hónap Műemléke* rovatban már olvashattunk az abaújszántói református templomról. Az írás célja akkor az volt, hogy felhívja a figyelmet a történetileg, építészetileg

és freskóit tekintve is jelentős, ám elhanyagolt templomra, melynek kutatása és helyreállítása évek óta húzódik. Idén ősszel folytatódott a templom kutatása, Tóth István abaújszántói lelkész kezdeményezésére, az Abaújszántói Református Egyházközség finanszírozásával. Sajnos a rendelkezésre álló anyagi források szűkössége miatt ismét csak rövid, szondázó kutatásra nyílt mód.

A templom helyreállítást megelőző kutatása 1997-ben kezdődött. Ekkor a templomot kívülről övező terület szondázó kutatására került sor Csengel Péter és Gere László vezetésével. Ugyanebben az évben készült el Farbakyné Deklava Lilla művészettörténeti tanulmánya, melyben összegyűjtötte a templom történetére vonatkozó levéltári adatokat is. Szintén 1997-ben sor került a templom falképeinek restaurátori szondázó kutatására. A régészeti feltárás Simon Zoltán vezetésével 1998-ban, majd 2002. évben Bartos

Észak-magyarországi kulturális és műemléki hírlevél

2008. november - december

György a templom homlokzatainak szondázó jellegű kutatását végezte el. Az idei ásatás során, melyet Rácz Miklós régész és e sorok írója vezetett, a templom hajójának feltárására került sor.

Mai formáját természetesen az abaújházi templom is számos átépítés során nyerte el. A törtkőből falazott templomhajóhoz két boltszakaszos, a nyolcszög öt oldalával záródó, kváderfalazatú szentély csatlakozik. A szentély sarkait és a hajót is támpillérek erősítik. Az elmúlt években a helyreállítás lehetővé tette több, statikai problémák miatt utólag épített támpillér elbontását, melyek a falak vizesedését elősegítve, a freskók állapotát is veszélyeztették. Sajnos épp az északi oldalt támasztó támpillér elbontására nem került sor, így a fal vizesedése miatt a Szent Mihályt és Szent Mártont ábrázoló falképek állapota rohamosan romlik. A templomhajónak korábban festett famennyezete volt, mai lefedése már új, a tetőszerkezet helyreállításával egyidőben készült el. A szentély keleti végfalának kettős osztású mérműves ablaka és a templom szemöldökgyámos, pálcákkal keretezett, félköríves timpanonnal záródó nyugati kapuja eredeti állapotában maradt ránk. Elfalazva, de fennmaradt a XVIII. század első felében elbontott sekrestyébe vezető ajtó is. A szentély további három gótikus ablakát 1807-ben szűkítették be. A hajó déli falát 1886-ban statikai problémák miatt teljesen visszabontották, majd újjáépítették. Ismert Myskovszky Viktor 1876-ban készült rajza, mely a hajó déli falán még a szentélyhez hasonlóan beszűkített ablakokat, valamint akkor már befalazott déli kaput ábrázol. A templom földszinten négyszög, emeletén nyolcszög alaprajzú tornya csak 1886-ban épült meg. A diadalív déli oldalához 1652-ben épült a szószék. A templom gazdag belső kifestésével a Hírlevél 2008. évi 4. áprilisi számában megjelent cikk részletesen foglalkozott.

Míg a templom építéstörténetét, a fennmaradt dokumentumoknak köszönhetően, elég jól ismerjük, fennállásának első évszázadairól és főleg építésének körülményeiről kevés adatunk van. Abaújház települést, a Rozgonyiak és Drugethek birtoklása után, 1394-ben adományozta Zsigmond király Perényi Péternek, sőt, 1399-ben vár építésére is engedélyt adott. Perényi Péter feltételezhetően birtokközpontot akart

kialakítani abaújházi birtokán, ennek részeként építette a nagyszabású, akkoriban modernnek számító építészeti stílusú templomot is.

A korábbi ásatások a templom mára elbontott sekrestyéjének falait hozták napvilágra, valamint sikerült feltárni a szentély belsejében a korábbi, négyzetes záródású, törtkő falazatú szentélyt. Mivel a ma álló templom gótikus részletei közül egyik sem datálható a XIV. század végénél korábbra, továbbá a szentély és a hajó építőanyaga határozottan különbözik, azt lehetett feltételezni, hogy Perényi Péter újonnan kapott birtokán, az 1400-as évek elején, négyzetes szentélyzáródású templomot építtetett, melyet még 1450 előtt új, poligonális szentély építésével reprezentatívan megújított. Ez utóbbi átépítés során kerülhetett sor a hajó, a diadalív és a szentély kifestésére, mivel a freskók stílusa azonos.

Az idén ősszel végzett ásatás során megtaláltuk a korábbi, négyzetes szentélyű templom hajójának visszabontott alapfalait. Ez részben megváltoztatta a templom építéstörténetével kapcsolatos feltételezéseinket. Amikor Perényi Péter adományba kapta Abaújházra, már állt egy, talán a XIII. század végén – XIV. század elején épített templom a mai helyén. Nem sokkal az adományozás után, Perényi lebontatta az akkor már elavult, esetleg rossz állapotban levő templomot, hogy az új birtokközponthoz méltó, korszerű gótikus szentéllyel épült, díszesen kifestett templomot építhessen a helyén. A ma álló falak vonala követi a korábbiakét, részben ráépültek azokra. A templom alaprajzában csak a diadalív helyét nem változtatták meg, ehhez képest belső terét egységesen, minden irányban 1 méterrel bővítették.

A család vagyonát és felemelkedését megalapozó, Luxemburgi Zsigmond szolgálatában álló, később az országbírói tisztséget betöltő Perényi Péter (1378-1423) egyben temetkezőhelyének is szánta új templomát. A templomhajó közepén ugyanis, a még fel nem szedett kőburkolat elemei között másodlagos helyzetben megtaláltuk sírkövét. A kő a templom 1806-1807 évi felújítása során kerülhetett a burkolat elemei közé. A sírkő, azt leszámítva, hogy miközben burkolatként használták kettérepedt, hiánytalanul és épen maradt ránk. Szélén körbefutó, még nem teljesen feloldott felirata a következő: hic est sepultus

Észak-magyarországi kulturális és műemléki hírlevél

2008. november - december

magnificus vir dominus petrus de prin...VI...ante festum visitat[i]o[n]is anno domi[ni] 14XXIIIo. A kétosztatú mérművel díszített képmezőben Perényi címer, felette csőrös sisak látható.

A sírkő, még a padlóburkolat elemeként, a képen Ráczi Miklós régész

Az 1998. évi ásatás során a szentélyben két temetkezés került elő. Ezek közül az egyik egy téglafalazatú kripta, melynek feltárására nem került sor. A kő és a kripta összetartozásának lehetősége még vizsgálat tárgya.

Az ideai ásatás figyelemre méltó eredménye továbbá, a hajó északkeleti sarkában előkerült, csekély déli eltéréssel keletnek tájolt, tehát valószínűleg keresztény szertartás szerint eltemetett csontváz részlete. A halott lábfejét a korábbi templom diadalív-falának építésével elpusztították, tehát a feltárt temetkezés még az első templomnál is korábbi. Ennek alapján tehát feltételezhető, hogy a korábbi templom építése előtt már temető volt ezen a területen. Mivel az Árpád-kori, keresztény rítusú temetők mindig templom mellett helyezkedtek el, további ásatások napvilágra hozhatják egy, az általunk ismert korábbi templomnál is idősebb, kő- vagy fatemplom nyomait. Mindez azonban további régészeti bizonyítékok híján még csak feltételezés.

A sírkő előkerülése és a korai temetőre és feltételezett templomára utaló nyomok a templom kutatásának jelentőségét felértékeltek. Az eddig végzett, helyreállítást megelőző szondázó kutatásnál alaposabb vizsgálat szükséges a templom építéstörténetének megismeréséhez, ezért az ásatást, terveink szerint, a közeljövőben folytatni fogjuk. Reméljük ennek anyagi fedezetét minél hamarabb sikerül előteremteni.

Markó Ágnes Sarolta

Források:

Bartos György: Abaújvár, református templom. Kutatói jelentés. 2002. AMRK.

Csengel Péter – Gere László: Abaújvár, ref. templom. Kutatási dokumentáció. 1997. AMRK.

Farbakyné Deklava Lilla: Abaújvár, református templom. Művészettörténeti tanulmány. 1997. AMRK.

Fotók: Markó Ágnes Sarolta

A sírkő tisztításában segédkezett Tóth Benjámint, Tóth István lelkész nagyobbik fia

elérhetőség:

Markó Ágnes Sarolta

okl. építészmérnök, régész

cím: 1052, Budapest

Aranykéz u. 6. IV/8.

telefon: 06-20-497-41-98

BEMUTATJUK

A SZÁDVÁRÉRT BARÁTI KÖR CIVIL SZERVEZETET

2006 őszén határozta el egy – az ország különböző részein lakó várbarátokból álló – társaság, hogy összefog az évszázadokig elhagyatottan álló Szádvár megmentésének érdekében.

A Szádvárért Baráti Kör csatlakozott a Felső-magyarországi Várak Egyesületéhez, illetve különböző fórumokon népszerűsítette Szádvár ügyét.

A tényleges munka 2006 októberétől kezdődött az illetékes hatóságok jóváhagyásával. Az Aggteleki Nemzeti Park (ANP) munkatársai különösen nagy segítséget nyújtottak és nyújtanak munkánkhoz.

A Baráti Kör tagjai, a Kör által kiadott felhívás alapján jelentkező érdeklődők, a kezdeményezést felkaroló Szögliget község lakosai, az ANP munkatársai valamint régészek az elmúlt két évben a még mindig több emelet magasan álló falak közvetlen környezetéből eltávolították a bozótot, a vár belső területén pedig elvégezték a fák ritkítását és az aljnövényzet levágását.

2007 őszén a vár geodéziai felmérése és veszélyelhárítási terveztetése is elkészült, mely a Nemzeti Kulturális Alapból, illetve az egyesületünket támogató szakemberek önkéntes munkája révén valósult meg, melyért ezúton is köszönetünket fejezzük ki. A vár állagvédelmét a Szádvárért Baráti Kör igyekszik megvalósítani, illetve pályázatokon vesz részt a cél elérésének érdekében.

Mintegy 8500 pont háromdimenziós koordinátáit határozták meg néhány centiméteres pontossággal a geodéziai felmérés során. Mérték a falak teljes geometriáját. Azaz egy fal esetén külön a belső és külön a külső oldalon meghatározták az épen maradt falfelület tetejének és oldalának burkológörbét, a fal és a terep metszsvonalát, a falban található építészeti és régészeti szempontból fontos elemek (falegyen, gerenda fészkek, állvány lyuk, ablak, lőrés, kiomlás...) térbeli helyzetét, jellemző méreteit. A geodéziai felmérés alapján számítógépes szoftverekkel előállítják a vár pontos térmodelljét, amely az esetleges építészeti tervezés, valamint a régészeti dokumentáció alapja lesz.

2008 nyarán a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal, az Aggteleki Nemzeti Park és a Szádvárért Baráti Kör közös munkája révén elkészült a Lisztes bástya falkorona védelme, ezzel reményeink szerint egy olyan állagvédelmi munkálat első lépése indult el, mely megállíthatja a falak további omlását.

A munkálatok során az egyesület tagjai a szakemberek kérésének megfelelő munkálatokat végzik el, pl. növényzet ritkítása, eltávolítása, kövek szortírozása, tisztítása.

Szinte már jelszavunkká vált: „Tiéd a vár!” Szeretnénk, ha minél szélesebb körben éreznék az emberek magukénak Szádvárt és tennének elfeledett műemlékeinkért. Táborot szeretnénk szervezni nyaranta kü-

Észak-magyarországi kulturális és műemléki hírlevél

2008. november - december

lönféle képességű gyermekeknek, akik megismerkedhetnek a „vármentés”, nehéz, de mégis felemelő érzésével. Azzal a hangulattal, ami a mi munkánkat kíséri és így elültetni bennük a „várszeretet” magvát.

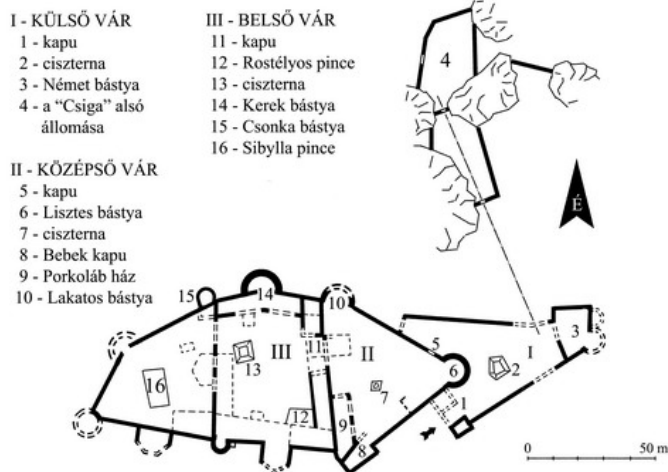
Számunkra igen nehéz feladat anyagilag finanszírozni, hogy minden évben többször leutazzunk – legtöbbször 200-250 km távolságból -, de bízunk benne, hogy egyre több helyi segítők lesz és kedvet kapnak a Borsodban élő emberek is egy jókedvű hétvégéhez, amivel tehetnek önmagukért, közös örökségünkért.

További információ:

www.szadvar.hu
szadvar@gmail.com
+36-30-662-2290

Amennyiben módjában áll, kérjük, támogassa Szádvár megújulását!

Számlaszám: OTP-11734152-20030982

HÍREK

LEZAJLOTT A MAGYAR RÉGÉSZ SZÖVETSÉG ELSŐ TISZTÚJÍTÓ KÖZGYŰLÉSE

2008. december 2-án került sor a Magyar Nemzeti Múzeum dísztermében a hazai régészek repre-

zentatív szakmai-érdekvédelmi szervezetének közgyűlésére. A szokásos beszámoló mellett a közgyűlés elfogadta az Alapszabály módosítását, mely a testületek létszámát megnövelte, és a határozatképesség szabályait enyhítette. (A módosítási javaslatok olvashatók a honlapon.)

A közgyűlés ismét elnöknek választotta három évre Jankovich-Bésán Dénest.

Az elnökség tagjai (a kapott szavazatok sorrendjében): Gróf Péter, Tari Edit, Kulcsár Valéria,

Romhányi Beatrix, Vándor László, Horváth Ferenc, Kisfaludi Júlia.

A Felügyelő Bizottság tagjai: Takács Miklós, Lőrinczy Gábor, Simonyi Erika, Straub Péter, Jerem Erzsébet, Szabó János József.

A Fegyelmi Bizottság tagjai: Kérdő Katalin, Bencze Zoltán, Béres Mária, Tomka Gábor, Biczó Piroska, Nagy Erzsébet, Újlaki-Pongrácz Zsuzsa, Rác Tibor Ákos.

Forrás: www.regeszet.org.hu

(A szövetség minden újonnan választott, vagy pozíciójában megerősített tisztségviselőjének gratulálunk, és eredményes munkát kívánunk. A Szerk.)

ÚJ TÉRFIYELŐ KAMERÁK MISKOLC BELVÁROSÁBAN

Az ünnepek nyugalma és a közbiztonság érdekében tíz új térfigyelő kamerát szerelnek fel Miskolc belvárosába. A digitális szemek napi 24 órán át vigyázzák a járókelők biztonságát, a

tapasztalatok szerint ugyanis amióta térfigyelés egészíti ki a rendőrség munkáját lényegesen csökkent a bűnelkövetések száma. A rendszer célja a bűnmegelőzési feladatok elősegítésén túl a közterületi rongálások és illegális személerakások megelőzése.

Térfigyelő kamerákat szereltek fel tegnap az Antall József térre. Miskolc belvárosa a napokban még kilenc ilyen digitális kamerával bővült. A rendszer szükségességéről és kiépítéséről az októberi közgyűlés döntött. Tapasztalatok szerint ugyanis, ahol a rendőrség munkáját ilyen rendszer egészíti ki, ott jelentősen csökken az utcai bűnesetek száma. Ezt figyelték meg az Avasi Rendőrőrsön is és a belvá-

rosban is ezt szeretnék elérni. A digitális szemek segítségével, személyes jelenlét nélkül figyelhetőek meg távoli épületek és személyek, illetve költséghatékonyan kísérhetőek figyelemmel munkafolyamatok, valamint dokumentálhatóak és archiválhatóak a különböző események. Az adatok rögzítése a Miskolc városi rendőrségen történik, ahol a befutott képek alapján a szakemberek azonosítani tudják az elkövetőket, hiszen a kamera huszonötöszeres nagyításra is képes, így a felvételen az elkövetők arca is felismerhető lesz. Az új kamerák már üzemelnek, a hivatalos átadás azonban csak december 12-én lesz. A rendszer kiépítése 15 millió forintba került, de a közterület-felügyelet újabb pályázatot nyújtott be 50 millió forint igénylésére, amelyből 30 újabb kamerát tudnának munkába állítani, ezzel a teljes belvárosra kiterjedhetne a megfigyelés.

(A régen várt lépéstől a miskolci belvárosi műemlék épületeket ért rongálások radikális csökkenését reméljük - mi is. A hír forrása: www.mikom.hu A Szerk.)

MUSTRA

Válogatás az örökségvédelem 2008. évi eredményeiből

Hagyományosan az Örökség Galéria (Budapest, I. Táncsics Mihály utca 1.) ad otthont a műemlékvédelem, a műtárgyvédelem, a régészet ezévi tevékenységét, a közös munkát összefoglaló kiállításnak. A kiállítás létrehozói: a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal, a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat, a Műemlékek Nemzeti Gondnoksága, a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság, a Magyar Építészeti Múzeum, az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága.

Az Örökség Galériában a táblókon látható és olvasható beszámoló régészeti feltárásokról, művésztörténeti és irattári kutatásokról, restaurálásokról, helyreállításokról, új védekekről, a teljesség igénye nélkül mindarról, ami az örökségvédelem napi feladata és eredménye. Különös tekintettel a budapesti műemlékekre, a fürdők helyreállítására, valamint az

autópálya építések nyomvonalán folytatott ásatásokra. A kiállításon látható néhány újonnan védett műtárgy, múzeumok, közgyűjtemények idei szerzeményei, illetve az állami elővásárlási jog lehetőségével megvásárolt műtárgyak. Kivetítő felületen az örökségvédelem jelentősebb programjait bemutató képsorok futnak a kiállítás teljes ideje alatt.

A kiállítással egyidőben megjelenik a Mustra 2008 kötet, amely DVD mellékletével együtt tartalmazza a Mustra 2008 teljes anyagát.

A Pincegalériában ugyanakkor megtekinthető a www.muemlekem.hu fotópályázatának nyertes képeit bemutató kiállítás.

Az Örökség Galéria kiállítása 2008. december 19-én nyílik, s 2009. február 1-ig látogatható naponta 10-17 óráig.

Forrás: www.koh.hu

Észak-magyarországi kulturális és műemléki hírlévél

2008. november - december

EMLÉKTÁBLÁT AVATTAK DERCSÉNYI BALÁZS EMLÉKÉRE

A Váci Múzeum Egyesület (VME) és a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal szervezésében 2008. december 5.-én, 15.00 órakor, a Váci, Csányi krt. 35. szám alatt került sor Dr. Dercsényi Balázs művészettörténész, műemlékvédő, művészeti író, a VME elnöke emléktábla avató ün-

nepségére, majd azt követően baráti megemlékezésre az evangélikus gyülekezeti teremben. (Vác, Széchenyi u 24. II. emelet)

Dercsényi Balázs 1940-ben született Budapesten. Az ELTE Bölcsészettudományi Karán szerzett művészettörténet és történelem szakon diplomát. Pályáját a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal jogelődjénél, az akkortájt frissen megalakított országos Műemléki Felügyelőségen kezdte 1963-ban. A „hőskorszaknak”

megfelelően a műemlékvédelmi szakma számtalan részterületén vállalt feladatot. Volt épületkutató, műemléki területi felügyelő, a szaksajtó fáradhatatlan szervezője, s néhány évig a kulturális ágazati igazgatásban is dolgozott. Kezdetektől részt vett a Tájak Korok Múzeumok Kiskönyvtára műemléki témájú füze-teinek szerkesztésében, műemléki szakértője volt Rockenbauer Pál és Gyenes Károly népszerű televíziós sorozatainak (Egymillió lépés Magyarországon, Még egymillió lépés Magyarországon), és ismeretterjesztő cikkek sokaságát tette közzé a Turista Magazinban is. A szaksajtóban rendszeresen publikált, és fáradhatatlanul szerkesztett. Számos tudományos igényű, a nagyközönségnek szóló könyv szerzője illetve társszerzője volt (Barokk palota a várban; Az európai kolostorépítészet száz remekműve; Európa száz legszebb búcsújáró helye; Magyar kastélyok; Magyar várak; Katolikus templomok Magyarországon, Református templomok Magyarországon, Evangélikus templomok Magyarországon stb.).

2003-ban távozott el végleg közülünk.

(Az életrajz forrása részben a www.mesz.hu. A Szerk.)

JÓTÉKONYSÁGI BÁL BALSORSÚ MŰEMLEKEK JAVÁRA

2009. február 7-én, szombaton nyolcadik alkalommal rendezi meg a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal jótékonsági bálját a balsorsú műemlékek javára. A hagyományokhoz híven a bál bevétele a kiválasztott műemlék felújítását segíti.

Elsősorban olyan műemlék helyreállítására várnak a szervezők javaslatot, amely a várható ötszázezer és egymillió forint közötti bevételből, illetve az esetleges további, meglévő támogatási forrásokból reálisan restaurálható egy éven belül. Az összeg kisebb

restaurálási, illetve rész-helyreállítási munkákra, népi építészeti emlékek felújítására adhat módot.

A támogatandó műemlékre vonatkozó pályázatokat (a műemlék rövid bemutatása, fotó dokumentációja, az elvégzendő munka leírása, az egyéb támogatások, források megnevezése)

2009. január 9-ig várja Okrutay Miklós, a báli szervezőbizottság tagja (miklos.okrutay@koh.hu). A pályázatokat zsűri bírálja el. A zsűri több támogatásra méltó műemléket jelöl, a végső döntést a báli közönség szavazatai adják meg.

Észak-magyarországi kulturális és műemléki hírlevél

2008. november - december

KIÁLTVÁNY A TÖRTÉNETI ABLAKOK MEGTARTÁSÁÉRT

Az „ABLAKOK - nemzetközi szimpózium a hagyományos, történeti ablakok megőrzéséért” című szakmai program záródokumentuma.

Az ablakok, arányrendszerükkel, formai és technikai megoldásukkal képesek önmagukban megjeleníteni az épület stílusát és az építés korát. Kitüntetett szerepet töltenek be nemcsak az egyes házak, hanem az utca- és városkép jellegének meghatározásában is.

A magas színvonalú műhelyekben gyártott és több száz éves folyamatos tökéletesítés során kikísérletezett, hagyományos ablakszerkezetek jelentős értéket képviselnek.

Mivel kiváló anyagból készültek, élettartamuk folyamatos karbantartással hosszú időre biztosítható.

Esztétikusak, eleganciát és könnyedséget kölcsönöznek az épületek megjelenésének, mert vékony, karcsú szelvényeik nagyobb üvegfelületet eredményeznek, mint az ugyanakkora nyílásba beépíthető mai szerkezetek.

Praktikusak, mert a kétrétegű, gyakran redőny-szekrényvel, vagy spalettával, zsaluval kombinált komplex szerkezetű ablakok nemcsak a hideg ellen nyújtanak védelmet, hanem megfelelő hő-, fény- és zajszigetelést is lehetővé tesznek.

A JELENLEGI HELYZET

Napjaink legnagyobb kihívása a környezet-szennyezés, az energiakészletek kimerülése és a klímaváltozás. E problémákra rossz és jó válaszok egyaránt adhatók.

Az ablakokra vonatkoztatva rossz és elhamarkodott válasz az - amit többnyire a rosszul kiírt pályázati lehetőségek, az információ-hiány és a félrevezető reklámkampányok okoznak -, hogy az ablakokat indokolatlanul újra cserélik.

A jó válaszok egyike a hagyományos ablakszerkezetek megtartása, mert

- a fenntarthatóság szempontjából alapvető fontosságú, hogy minden meglévő erőforrást maximalsan hasznosítsunk,
- biztosíthatjuk ezáltal a megszokott, harmonikus utca- és városkép, épített örökségünk karakterének fennmaradását is,
- kutatási eredmények bizonyítják, hogy a hagyományos ablakok tulajdonságai viszonylag egyszerű módszerekkel javíthatók; hőtechnikai, hanggátlási és tömítési szempontból az új szerkezetekkel közel egyenértékűvé alakíthatók,
- a régi ablakoknál nem alakul ki a tökéletes légzárás okozta penészedés és nincs akkora veszélye oxigénhiánynak, mint egyes új szerkezeteknél,
- környezetünket megóvjuk a fölösleges hulladék keletkezésétől,
- energiát takarítunk meg azzal, hogy kevesebb új gyártmányt használunk,
- az eredeti szerkezetek megtartásával növeljük az ingatlanok piaci értékét.

Amennyiben szükséges, jó válasz lehet a régi épületek ablakainak újra-gyártása is, ha

- kellő szakértelemmel történik a tervezés, a gyártás és a beépítés,
- az új szerkezet az eredetihez hű formaképzéssel, anyag- és színhasználattal készül,
- a szükséges technikai mutatóknak való megfeleltetés nem okoz esztétikai értékcsökkenést.

A MEGOLDÁS

Ahhoz, hogy elősegítsük az országunkban még nagy számban megtalálható hagyományos, történeti ablakok megtartását, széleskörű összefogásra van szükség.

Vállaljuk, hogy e cél elérése érdekében az alábbi feladatok elvégzésében együttműködünk:

- építésügyi szabályozások összehangolása

Észak-magyarországi kulturális és műemléki hírlevél

2008. november - december

- az örökségvédelmi, a környezettudatos és energia-takarékos szemlélet erősítése már az oktatás szintjén,
- szemléletformálás az építészeti szakma-gyakorlás (elsősorban a tervezés, kivitelezés) területén,
- kutatások támogatása,
- olyan technológiák, anyagok, gyártmányok fejlesztése, amelyek elősegítik az ablakok megtartását és a mai előírásoknak való megfelelést,
- az ingatlankezelők és -fenntartók tudatosítása,
- széleskörű tájékoztatás a nem-szakmai körök (a lehetséges megbízók) számára, többek között a média erejének igénybevételével,
- olyan pályázatok kiírásának elősegítése, amelyek az ablakcsere helyett az ablakok megtartását, feljavítását ösztönzik,
- a meglévő jó szakembergárda (restaurátorok, asztalosok, fémművesek, gyártók és forgalmazók, stb.), valamint a megvalósult jó példák népszerűsítése,
- a szakképzés átalakításának támogatása (szemléletformálás, technológia, technika, anyagismeret, stb. szélesítése) a hagyományos szerkezetek megtartása érdekében.

Első lépésként, a hagyományos ablakok megtartásával kapcsolatos információk népszerűsítése érdekében bejegyzésre került az ablakprofilok.hu honlap (még nem elérhető).

Jelen kiáltvány a Budapesten megrendezett „ABLAKOK - nemzetközi szimpózium a hagyományos, történeti ablakok megőrzéséért” című szakmai program záródokumentumaként, a nemzetközi és a hazai tapasztalatok alapján készült.

Az örökségi értékek átfogó védelmét e kiáltvány nem vállalja föl, de bátorítja hasonló szellemű összefogások és felhívások kezdeményezését.

Budapest, 2008. november 17.

Dr. Mezős Tamás elnök, Kulturális Örökségvédelmi Hivatal

Fegyverneky Sándor, országos főépítész, a Nemzeti Építészeti Tanács elnöke

A Nemzeti Építészeti Tanács (NÉT) tagszervezetei:

Magyar Építész Kamara (MÉK)

Magyar Építőművészek Szövetsége (MÉSZ)

Magyar Urbanisztikai Társaság (MUT)

Országos Főépítész Kollégium (OFK)

Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége (ÉVOSZ)

valamint

Magyar Építész Kamara Műemlékvédelmi Tagozat

Budapesti Építész Kamara

ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság

ECOVAST Falvak és Kisvárosok Magyarországi

Műhelye Egyesület

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Kht.

Magyar Üvegipari Szövetség

Magyar Építészeti Múzeum

Város- és Faluvédők Szövetsége

Budapesti Városvédő Egyesület

Budapest Világörökségéért Alapítvány

Porta Speciosa Egyesület

Ybl Egyesület

epiteszforum.hu

(Forrás: www.koh.hu)

(A történeti ablakok megővésével kapcsolatos további információkat, többek közt az e témában a közelmúltban lezajlott konferencia előadásainak szövegét is megtalálja az olvasó a világhálón a www.ablakprofilok.hu honlapon. A Szerk.)

Észak-magyarországi kulturális és műemléki hírlevél

2008. november - december

ÁTADTÁK AZ ÉV HÁZA 2008 DÍJAKAT

Hét év után újra kiosztották a hazai családi házak és kis lakóépületek kiemelkedő építészeti minőségét méltató Az Év Háza pályázat díjait a Magyar Építőművészek Szövetsége (MÉSZ) székházában. Szentgyörgyi László diósi háza kettős elismerésben részesült: Az Év Háza 2008 fődíja mellett a főtámogató Wienerberger különdíjával elnyerte Az Év Családiháza 2008 címet is. A Környezettudatos Építészeti Gondolkodás, illetve a Fenntartható Ingatlanhasznosítás különdíjait Koller József pécsi családi és Mayer Brigitta budapesti társasháza kapta. A kuratórium Dicsérő Oklevelet adományozott Bódey Attilának budapesti családi házáért.

Az Év Háza díjat azzal a céllal hívták új életre, hogy a magyar építészeti díjak között ismét a neves elismerések közé tartozhasson. Soják Balázs építész, a díj jogtulajdonosa és korábbi kitüntetettje egyfelől az építészet, az alkotások és az alkotók ünneplésének, másfelől a környezetet meghatározó, szakmailag példa- és útmutató lakóépületek méltatásának szándékát említette a díjalapítás motivációjaként. Társelnökként vett részt a zsűri munkájában, amelynek elnöki szerepét Cságoty Ferenc, a BMGE Építésztechnológiai Kar Középvéleménytervezési Tanszékének vezetője vállalta. A kuratórium tagja volt Kálmán Ernő, a MÉSZ elnöke, Tóth Elek, a BMGE Magasépítési Tanszékének oktatója, Tóth Balázs, a Wienerberger szakmai képviselője, a 2007-ben Ybl-díjat kapott öt építész, valamint Körtvélyesi Istvánné, a díj korábbi kurátora.

A kuratórium szerint szép eredménnyel zárult a 2008. évi pályázat. A július 31-ei határidőre 28, összességében heterogén színvonalú pályamunka érkezett. Közülük választotta ki a zsűri azt a tíz művet, amelyeket az október 6-ai Építészet Világnapján mutattak be a Művészetek Palotájában. A döntős házak és tervezőik automatikusan a Visegrádi Négyek vándorkiállítás idején magyar képviselői lesznek. Az öt kategória nyerteseinek szelekciója már jóval nehezebb feladatnak bizonyult. Az építészeti minőség mellett fontos szempontként értékelték a racionalitást és a mértéktartást, valamint

a lakhatóság is komoly súllyal esett latba. Soják Balázs a zsűri döntésének indoklásában elmondta: az Év Háza címet kizárólag olyan épületek kaphatták, ahol példaértékű megoldásként egyensúlyban maradtak az alkalmazott építészeti eszközök és a reális funkció igényei költség és kivitelezési minőség szempontjából is.

Az Év Háza 2008 pályázat díjnyertes házai

A végeredményt a MÉSZ székházában rendezett díjkiosztón ismertették. Szentgyörgyi László nemcsak Az Év Háza 2008 Fődíjat vehette át diósi családi házáért, hanem a Wienerberger által felajánlott Az Év Családi Háza 2008 Különdíját is. Koller József pécsi családi házával elnyerte Az Év Háza 2008 Környezettudatos Építészeti Gondolkodás Különdíját. Az Év Háza 2008 Fenntartható Ingatlanhasznosítás Különdíját Mayer Brigittának ítélték oda budapesti társasházáért. Az Év Háza 2008 Dicsérő Oklevelét Bódey Attila kapta budapesti családi házáért. A beérkezett pályázatok tartalma alapján a zsűri idén nem osztott ki díjat az épületrehabilitációs kategóriában.

Díjazott épületek:

AZ ÉV HÁZA 2008 cím:

Családi ház, Diósd (2050 Diósd, Katinka utca 22.)

Építész tervező: Szentgyörgyi László

AZ ÉV CSALÁDIHÁZA 2008 cím:

Családi ház, Diósd (2050 Diósd, Katinka utca 22.)

Építész tervező: Szentgyörgyi László

AZ ÉV HÁZA 2008 Környezettudatos Építészeti Gondolkodás Különdíja:

Családi ház, Pécs (Pécs, Panoráma dűlő 17.)

Építész tervező: Koller József

AZ ÉV HÁZA 2008 Fenntartható Ingatlanhasznosítás Különdíja:

Társasház, Budapest (1117 Budapest, Baranyai utca 9.)

Építész tervező: Mayer Brigitta

AZ ÉV HÁZA 2008 Dicsérő Oklevele:

Családi ház, Budapest (1020 Budapest, Gyöngyvér utca 99.)

Építész tervező: Bódey Attila

AKTUÁLIS RENDEZVÉNYEK, KONFERENCIÁK

MŰEMLEKI BESZÉLGETÉSEK Előadások a sokszínű örökségvédelemről

Meghívó

A Herman Ottó Tudományos Egyesület
és
a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Észak-
magyarországi Irodája
a következő rendezvényt ajánlja Ön és Barátai szíves
figyelmébe:

2009. január 15.

Meggyesi Tamás:

A város, az épület és a külső tér viszonya

Időpont: Előadásaink minden alkalommal du. 16.00.-
kor kezdődnek.

Helyszín: Herman Ottó Múzeum központi épülete,
Múzeum Kávézó (Miskolc, Görgey A. u. 28.)

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

LINKAJÁNLÓ

E havi linkajánlónkban a www.ahice.net elérési weblapot taglaljuk. Az Art Historian Information from Central Europe kifejezés bújik meg a címben. A „szolgáltatást” azok számára indították el, akik akár szakmai akár személyes kíváncsiságból „naprakész információkkal szeretnének rendelkezni a művészet-történet szakterületét érintő eseményekről, újdonságokról Közép - Európa négy országában: Csehországban, Magyarországon, Lengyelországban és Szlovákiában”. Éppen ebből a megfontolásból az oldal ezen országok nyelvén is elérhető az angol mellett. Teljes magyar nyelvű verzió nincs, ami esetleg kizárhatja azokat a leendő felhasználókat, akik nyelvtudás nélkül szeretnének betekinteni.

Az oldal ettől függetlenül átlátható, áttekinthető; hasznos programok között böngészhetünk, hogy rátaláljunk a számunkra legfigyelemreméltóbb kiállításra, konferenciára, könyv- és folyóirat-ismertetőre vagy hírlevélre. A kiállítás és könyvajánló számtalan érdekesebbnél érdekesebb szabadidős és/vagy szakmai kikapcsolódást kínál. A további „füleken” sajnos már csak kevesebb lehetőség közül választhatunk. Ami viszont külön öröm számunkra, hogy Hírlevelünk az elsők között került a szolgáltató-oldal ajánlatai közé. Az oldal készítői további információkkal kapcsolatban egyenesen a szervezőkhöz kalauzolnak minket, ami valóban megkönnyíti a továbbiakat. Persze ez csak akkor lehet eredményes és sokat látogatott, ha minél több partnert találnak, akik feltöltik saját érdeklődésre számot tartó anyagaikat. Ezt egy regisztrációs jelentkezési lap kitöltése után teszik gördülékennyé, hiszen „a múzeumi, oktatási, tudományos

Észak-magyarországi kulturális és műemléki hírlevél

2008. november - december

vagy szervezési feladatokat végző intézmények egy jelszó segítségével közvetlenül vihetnek be adatokat a rendszerbe”, így a honlapon megjelenő saját információkat az intézmények folyamatosan, közvetlenül frissíthetik.

A lap készítői feladatuknak tartják a folyamatos, nemzetközi együttműködést, regisztrációt, kapcsolattartást. Amit Magyarországon a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal rendszergazdája dr. Marton Erzsébet végez, aki a hu@ahice.net címen várja a „szol-

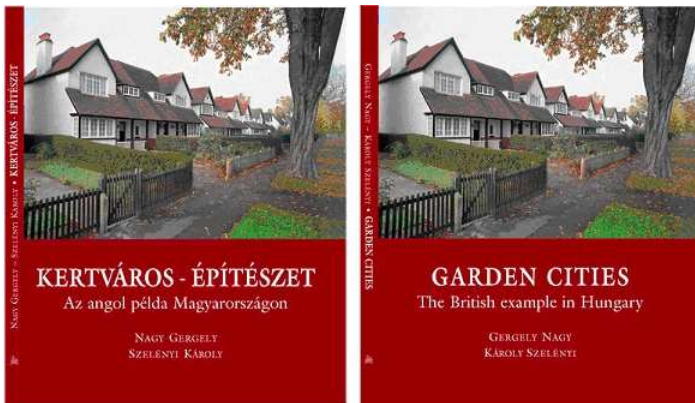
gáltatást” érintő kérdéseket. Ennek keretében találunk hasznos linkeket, valamint a partnerintézményekhez, és művészettörténészek közti személyes kapcsolatfelvételhez közvetlen levelezési utat.

Ezúton biztatunk minden művészettel foglalkozó intézményt, hogy a széles látókör és jól tájékozottság jegyében használjuk az információáramlás ezen „útjelző” szándékkal létrejött újdonságát.

Hervoly Vanda

KÖNYVAJÁNLÓ

NAGY GERGELY - SZELENYI KÁROLY FOTÓKKAL ILLUSZTRÁLT KÖNYVE

A Wekerle-telep ebben az évben ünnepli alapításának centenáriumát. Száz évvel ezelőtt fogadták el ugyanis azt a törvényt, amely a Budapest székesfővárosban és környékén állami költségen létesítendő munkásházakról intézkedett.

Az eredetileg Kispesti Állami Munkástelepnek nevezett kertvárost az ott lakók már fennállásának első évtizedeiben az akkori miniszterelnök és pénzügyminiszter, Wekerle Sándor nevével illették: Wekerle-telepnek. Később a hivatalos iratok is átvették a köznyelvben elterjedt elnevezést. A városrész méltán viselte és viseli alapítójának nevét. Wekerle hatvan évesen fogott hozzá a nem mindennapi beruházáshoz. Sokoldalú, gondos előkészületeket tett annak érdekében, hogy – Kós Károssal szólva - nemcsak „házat, lakást, de otthon adjon az étellel tusakodó embernek”.

A Wekerle-telep angol hatásra született, a kertváros-építés egyik legteljesebb példája a kontinensen. Kis-

pestnek ez a része nemcsak Magyarországon, de Európa szerte is híres. Az angol Arts & Crafts, a kertváros-mozgalom, a magyar szecesszió korának népi építészeti vonulata és Wekerle Sándor igényessége, szociális elhivatottsága talált egymásra a megvalósult munkástelepen.

A wekerleiek méltó módon kívánják megünnepelni az évfordulót. A Wekerlei Társaskör Egyesület (WTE) élére állt a törekvéseknek, és összefogta a tenni akarók táborát. Olyan rendezvénysorozatot állított össze, amely gazdag kínálatával széles rétegeket érinthet meg. Célja a telepen élők és a minél nagyobb nyilvánosság figyelmének felhívása a Wekerle-telep értékeire, építészettörténeti jelentőségére, de a telepen élők közösségi életének fejlesztése és az örökölt környezet szépítése sem elhanyagolható törekvés. A könyv szeretné Magyarországon is megismertetni a kertváros-építés gondolatának kibontakozását, az európai elképzelések és megvalósulásuk történetét, és az angol és a magyar kertváros-építészeti kapcsolatok jegyében született Wekerle-telepet, a világ kertváros-építészetének egyik gyöngyszemét.

Kispest, Wekerle-telep, 2008. december

Nagy Tamás

a Wekerlei Társaskör Egyesület elnöke

Forrás: Magyar Építészkamara

(http://www.mek.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=1040&Itemid=52)

PÁLYÁZATOK

AZ ICOMOS MAGYAR NEMZETI BIZOTTSÁGA FELHÍVÁSA A 2009. ÉVI ICOMOS-DÍJ ADOMÁNYOZÁSÁRA

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága – mint a műemlékvédelem legnagyobb nemzetközi civil szervezetének magyar tagja – a nemzetközi célkitűzésekkel összhangban folyamatosan azon fáradozik, hogy a társadalom minden tagjának és szervezetének figyelmét felhívja az építészeti és kulturális örökség valamennyi elemének folyamatos és szakemberi gondozására megőrzésük és tovább örökítésük érdekében.

Ezért az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága minden évben ICOMOS-díjjal tünteti ki az általa legjobbnak ítélt műemlék helyreállításokat, melyek lehetnek:

- épület(ek) megújítása
- épület(ek) új rendeltetés céljára történő átépítése, bővítése, a műemléki értékek megőrzésével és felszínre hozásával
- természeti értékek, parkok, kertek mintaszerű helyreállítása
- történeti környezetbe harmonikusan illeszkedő, annak történeti és természeti értékeit tiszteletben tartó új épület(ek)

Az ICOMOS-díj odaítélésére bárki tehet javaslatot az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság honlapjáról letölthető ill. a Titkárságán beszerezhető adatlap kitöltésével, és az alábbi adatok hiánytalan megadásával:

- a műemlék, ill. az épület megnevezése és pontos helyszíne
- a helyreállítás, ill. az építés időpontja (3 évnél régebben megvalósult munka nem terjeszthető fel)
- a helyreállítás tervezője és megvalósítója
- a helyreállítás összefoglaló értékelése (max. 1 gépelt A/4 oldal) és bemutató fényképei ill. a műszaki tervek fotokópiái (min. 4, max. 15 db)
- a javaslatot előterjesztő neve, címe, elérhetősége és e-mail címe

A javaslat benyújtásának határideje: 2009. január 12. (postabélyegző illetve e-mail kelte) postai úton: ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság 1535 Budapest, Pf.721, vagy

e-mailen: secretariat@icomos.hu

A javaslat megérkezését az ICOMOS MNB Titkársága elektromos levél útján visszaigazolja.

A beérkezett javaslatokat az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság e célra kijelölt Bíráló Bizottsága értékeli. A Bizottság 9 tagú, benne a MÉSZ, a MUT, a Porta Speciosa Egyesület delegáltjai. A Bíráló Bizottság a titkosság feltételeinek teljes biztosítása mellett, a javasolt alkotásokat lehetőség szerint megismeri, majd tárgyalások során értékeli, végül javaslatát úgy terjeszti elő az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Elnökségének, hogy az döntését a Műemléki Világnapon, 2009. április 18-án nyilvánosságra hozhassa s a Díjakat átadhassa.

Észak-magyarországi kulturális és műemléki hírlevél

2008. november - december

AZ ICOMOS MAGYAR NEMZETI BIZOTTSÁG FELHÍVÁSA AZ ICOMOS MŰEMLÉKVÉDELMI CITROM-DÍJ 2009 ADOMÁNYOZÁSÁRA

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága – mint a műemlékvédelem legnagyobb nemzetközi civil szervezetének magyar tagja – a nemzetközi célkitűzésekkel összhangban folyamatosan azon fáradozik, hogy a társadalom minden tagjának és szervezetének figyelmét felhívja az építészeti és kulturális örökség valamennyi elemének folyamatos és szakszerű gondozására megőrzésük és tovább örökítésük érdekében.

E törekvésekkel összhangban az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága minden évben Műemlékvédelmi Citrom-díjjal illeti az általa legkevésbé sikeresnek, leginkább elhibázottnak ítélt műemlék helyreállításokat, melyek lehetnek:

- legsikertelenebb új beépítés ill. átalakítás valamely történeti környezetben
- legtökéletesebben félresikerült műemléki helyreállítás ill. méltatlan hasznosítás
- legalaposabban kidolgozott, példaértékű épülethiba (épületszerkezet, pótlás, kiegészítés, stb.)
- legmegragadóbban félresikerült épületszínezés
- leginkább műemlék-szerű rekonstrukció, műemlék-pótlás
- legmaradandóbbra sikerült élő-műemlék (növényzet, kert, táj, tó, stb.) károsítás
- leghosszabban húzódó műemlék helyreállítás
- legmeggyőzőbb ál-műemlék építés
- legeredményesebb műemlék-elhanyagolás, a karbantartás elmulasztása.

A fenti szempontok közül akár egy is elegendő a Citrom-díj odaítéléséhez.

A Citrom-díjat nem az alkotók, hanem az alkotás kapja. Az veheti át, aki először tiltakozik az odaítélés

ellen. (Ez csak a jelentkezés megtörténte után lehet publikus.)

A Citrom-díjra az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság tagjai tehetnek javaslatot az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság honlapjáról letölthető ill. a Titkárságán beszerezhető adatlap kitöltésével, az alábbi adatok hiánytalan megadásával: A javaslatnak tartalmaznia kell:

- a műemlék, ill. az épület megnevezését és pontos helyszínét
- a helyreállítás, ill. az építés időpontját (3 évnél régebbi nem terjeszthető fel)
- az alkotás összefoglaló értékelését (max. 1 gépet A/4 oldal) és bemutató fényképeit és műszaki rajzait (min. 4, max. 10 db)
- a javaslat előterjesztőjének nevét, címét, elérhetőségeit, e-mail címét.

A javaslat benyújtásának határideje: 2009. január 12. (postabélyegző illetve e-mail kelte) postai úton: ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság 1535 Budapest, Pf.721, vagy

e-mailen: secretariat@icomos.hu

A javaslat megérkezését az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Titkársága elektromos levél útján visszaigazolja.

A beérkezett javaslatokat az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság e célra kijelölt Bíráló Bizottsága értékeli. A bizottság 9 tagú, benne a MÉSZ, a MUT, a Porta Speciosa Egyesület delegáltjai. A Bíráló Bizottság a titkosság feltételeinek teljes biztosítása mellett, a javasolt alkotásokat lehetőség szerint meg szemléli, majd tárgyalások során értékeli, végül javaslatát úgy terjeszti elő az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Elnökségének, hogy az döntését a Műemléki Világnapon, 2009. április 18-án nyilvánosságra hozhassa s a Díjakat átadhassa.

Észak-magyarországi kulturális és műemléki hírlevél

2008. november - december

IMPRESSZUM

Észak-magyarországi kulturális és műemléki hírlevél.

A Herman Ottó Tudományos Egyesület és a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Észak-magyarországi Irodájának értesítője. Megjelenik havonta, csak digitális formában.

Szerkesztők: Hajdú Ildikó (hil.di@freemail.hu) és Paszternák István (istvan.paszternak@koh.hu)

Postacímünk 3530 Miskolc, Rákóczi utca 11. Tel./fax: +36 46 508-927 (KÖH).

A szerkesztőség nem feltétlenül ért egyet a Hírlevélben megjelenített valamennyi véleménnyel, nézettel. A Hír-levél változatlan formában szabadon sokszorosítható, továbbküldhető. Képeink, szövegeink felhasználása a forrás megjelölésével lehetséges. (Forrás nélkül megjelent képeink az Internetről származnak.)

Hírlevelünk korábbi számai letölthetők a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal honlapjáról a <http://www.koh.hu/index.php?mp=nyitolap&=MSKHIRL> címen. A Hírlevél ingyenes, megrendelni, vagy a megrendelést lemondani egy, a szerkesztőknek küldött e-maillal lehet. A megrendelők e-mail címeit a Szerkesztőség semmilyen formában nem használja fel és nem adja tovább. Híreink részben a Kultur Pont aktuális hírleveléből származnak. Látogassa meg partnerünk honlapját a www.kulturpont.hu címen!

A kép Kulturális Örökségvédelmi Hivatal honlapján található (www.hermuz.hu/koh)